Docentidentiteiten en instellingsidentiteiten

Implicaties voor het verduurzamen van een opkomende *pracademic identity* in de context van hogescholen

Netwerk Onderzoek in Onderwijs, Hogeschool van Amsterdam, 30 oktober 2018

Monica A. van Winkel
- hogeschoolhoofddocent, Economie & Management, HAN UAS.
- PhD-onderzoeker, ICLON Graduate School of Teaching, dpt. Higher Education, Leiden University

Presentatie bewerkt voor publicatie

Contact: monica.vanwinkel@han.nl
www.researchgate.net/profile/Monica_Van_Winkel/

1. Identiteiten van hbo-docentonderzoekers

a) Onderzoek naar identiteit van hbo-docentonderzoekers (Van Winkel et al., 2018)

a) Implicaties: Verduurzamen van *pracademic identity* voor *alle* hbo-docenten in de context van de opleiding (Van Winkel et al., 2015; 2016)

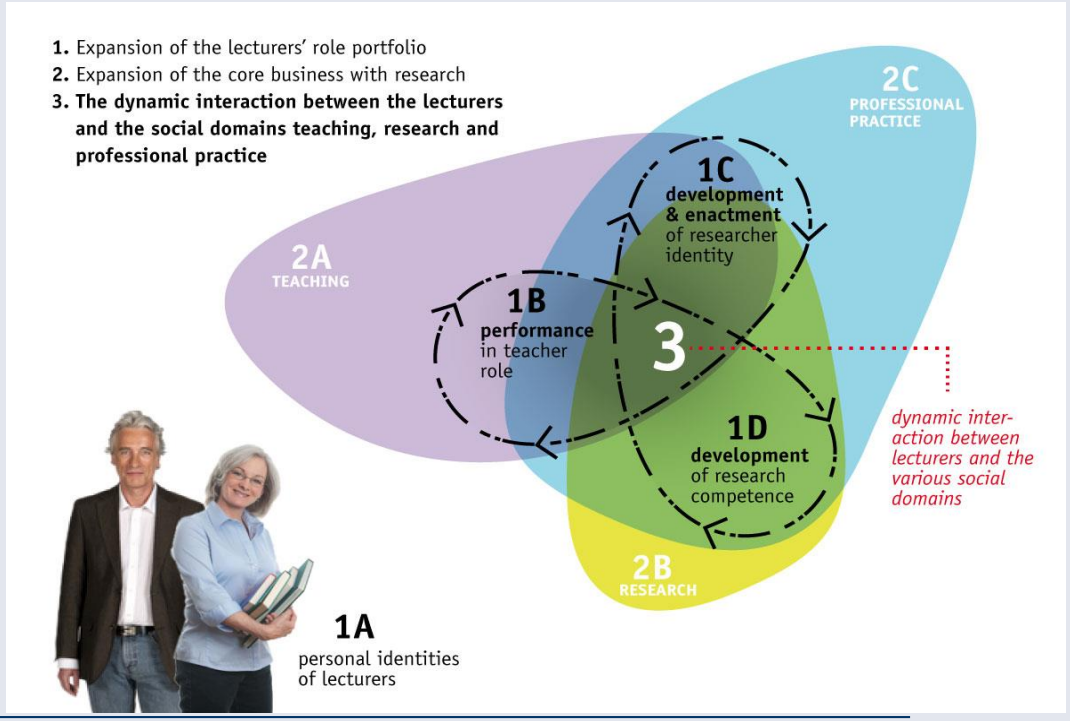

Figure 1 Lecturers' transition into novel researcher roles in the context of universities in transition. Bron: Van Winkel et al. (2011)

1.1 Perspectief op identiteit van HBO (UAS)

Professioneel hoger onderwijs heeft mandaat gekregen voor onderzoek (WHBO, 1986; WHW, 1992), nadien met financiering (Convenant O, C & W, HBO-raad, 2001), met als doel het ontwikkelen en verbeteren van:

a. het onderwijs
b. de kennisbasis van het beroep binnen onderwijs
c. de beroepspraktijk in bedrijven en instellingen

(Kyvik, & Lepori, 2010).

Professional moet in kenniseconomie omgaan met complexere kennis & vraagstukken (Bolognaverklaring, 1999)

1.2 Perspectief op docent-identiteit in het algemeen

Verbreding kernactiviteiten hoger onderwijs
→ uitbreiding rollen academici

Identiteit, het ZELF in de rol, stuurt:

1. affiniteit,
2. cognitie (overtuigingen, waarden, en doelen),
3. vermogens (kennis en vaardigheden), en
4. gedrag (Ashforth et al., 2008).

Verduurzaming gewenst via diverse gemeenschappen met schrijvende vakgenoten, praktiserende vakgenoten en de institutie zelf (studenten, staf en management) bieden anker en ruggengraat (Henkel, 2010)

2.1 Onderzoek naar identiteit van docent-onderzoekers in het hbo

Vraagstelling: *Welke opvattingen hebben hbo docent-onderzoekers over hun professionele identiteit, in het verlengde van de verbreding van hun rollenportfolio met onderzoeksrollen?*

Aselecte steekproef:

- Achttien docentonderzoekers van één Nederlandse hogeschool
- Bachelor degree (4); master degree (14)
- Contractonderzoekers (10), promovendi (8)
- Béta (5), gamma (13); dwarsdoorsnede van vier faculteiten
- Docentonderzoekers vormen *circa 10 %* van totale academische staf op de betreffende hogeschool (peildatum 2011/2012)

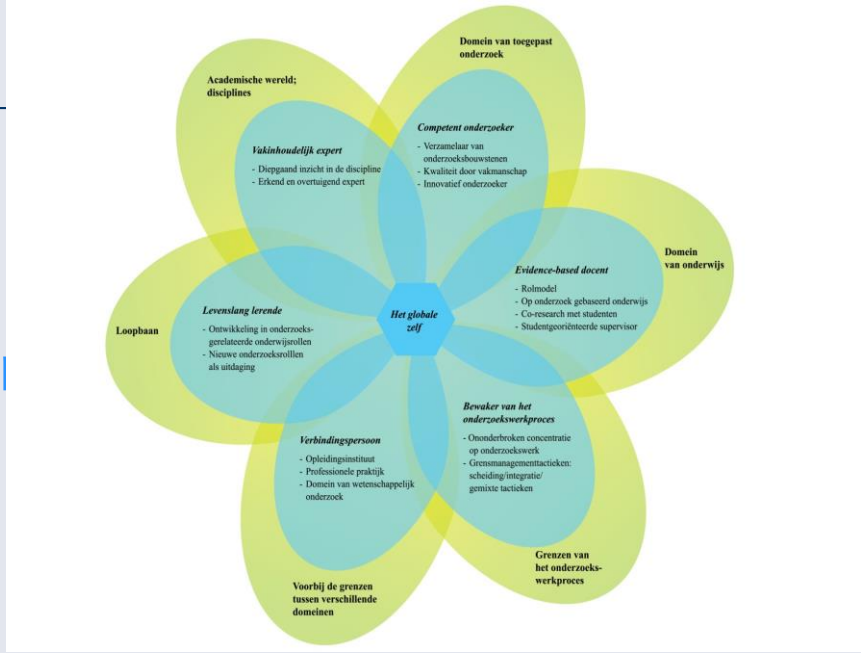
2.2 Interviewvragen

1. Vanuit welke motieven bent u onderzoek, naast onderwijs, gaan doen?
2. Hoe heeft u de startfase in onderzoekswerk ervaren?
3. Hoe ervaart u het doen van onderzoek/
4. het zijn van onderzoeker?
5. Hoe ziet u het combineren van onderzoeks-
6. en onderwijsrollen?

Data analyse grounded approach

als procedure voor het ontwikkelen van categorieën van identiteit
(Corbin & Strauss, 2008)

3.1 Bevindingen

Zes academische identiteite
zijn gevonden

Identiteiten zijn gerelateerd aan **gebieden** in het **professionele leven** van de **hbo-docentonderzoeker**

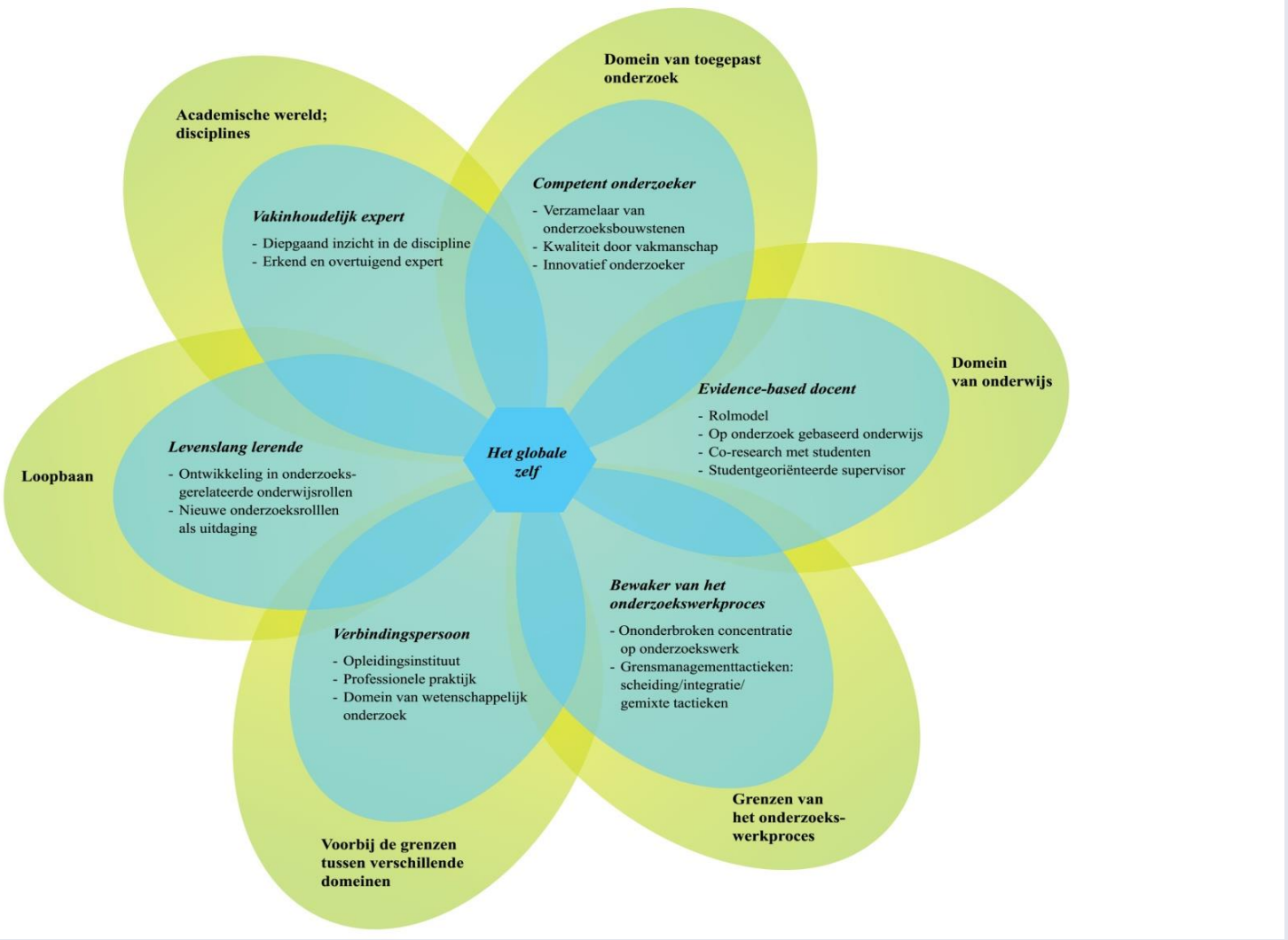
Alle individuen *(n=18)* zijn gekoppeld aan *alle zes* identiteiten

Niet alle individuen zijn *gekoppeld aan* ***alle*** **variaties van de zes identiteiten**

Figuur 2 De variaties van een 'complete' academische identiteit, gekoppeld aan gebieden in het professionele leven van academici. Bron: Van Winkel, et al. (2018)

3.2 Een *pracademic identity* gebed *in werkgebieden*

Bron: Van Winkel et al. (2018)

3.3 Rollenportfolio verbreding

Aan de ene kant portfolio verbreding *verrijkend*

- De loopbaanvoorkeuren van de **‘levenslang lerende’** identiteit: uitdaging en competentie-ontwikkeling
- **‘Vakinhoudelijk expert'** identiteit → zeggingskracht in onderwijs en in veldwerk
- Drie variaties van de **'competente onderzoeker'** identiteit illustreren complexiteit van nieuwe onderzoeksopdracht binnen beroep
- **‘Evidence-based docent':** verrijking via verbinden onderzoek, onderwijs en praktijk
- Via identiteit **‘verbindingspersoon‘** → wederzijdse verrijking tussen academische rollen in diverse professionele gebieden en praktijken

3.4 Rollenportfolio verbreding

Aan de andere kant zijn roltransities *belastend* en *ingewikkeld*

Factoren die *roltransities bemoeilijken:*

Inter-rol conflicten door hoge onderwijslast;
beperkte onderzoekstijd;
tekorten in leer- en supportstructuren;
dubbelzinnigheden rond de waarde
van onderzoek voor hbo
(vgl. Boyd & Smith, 2014; Billot, 2010)

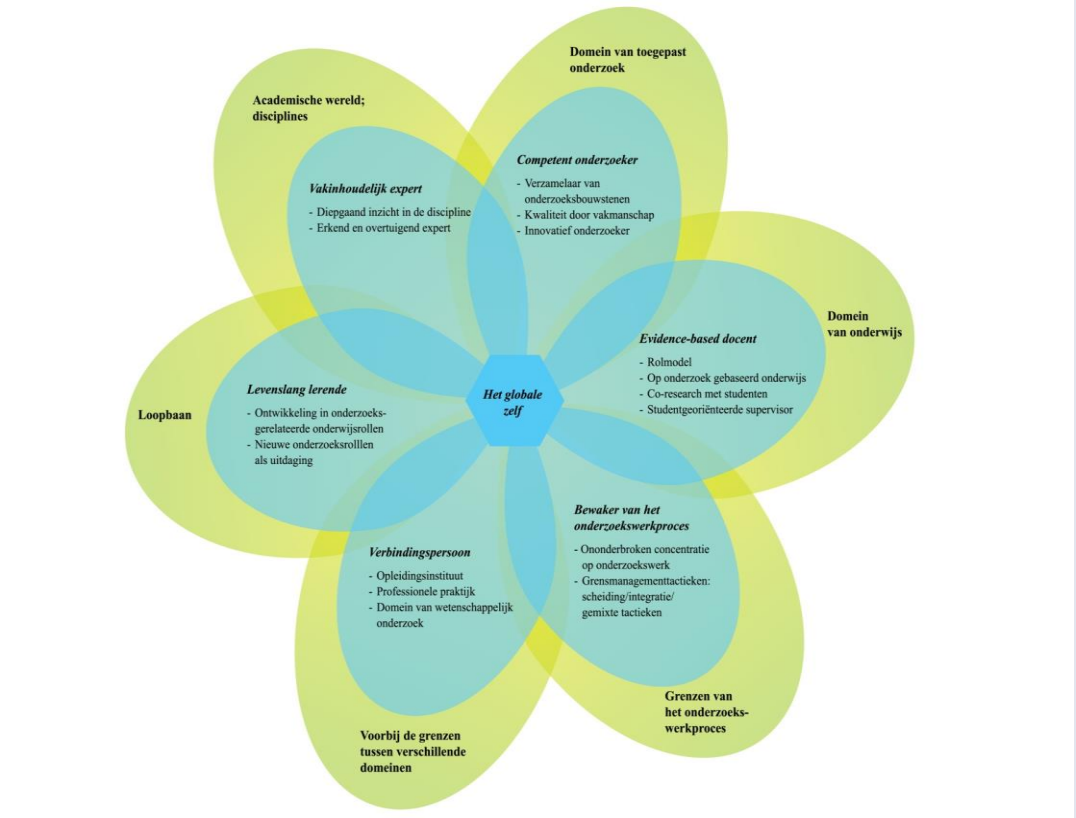

Onder meer
de **'bewaker van het onderzoekswerkproces'**
en de **'verbindingspersoon'**
zijn als identiteiten ontwikkeld
om met grensmanagement uitdagingen om te gaan

3.2 Een *pracademic identity* gekoppeld *aan werkgebieden* Bron: Van Winkel et al. (2018)

Voorbeeldcitaten per ***identiteit en per variatie*** op slides 12 – 21

Conclusie en implicaties over ***verduurzaming*** vanaf slide 22

3.3 Levenslang lerende (Loopbaan)

Ontwikkeling in onderzoeksgerelateerde onderwijsrollen

Opdoen van ervaring in onderzoek, en dat ik dat in mijn docentenfunctie kan toepassen. Ik heb, voordat ik in het onderwijs kwam, maar heel kort echt [professioneel analysewerk] gedaan… (Techniek, traineeship onderzoek)

Nieuwe onderzoeksrollen als uitdaging

In m'n studentenevaluaties scoor ik echt negens. Ik zou niet weten wat ik daar nog beter in moet doen… De onderzoekskant op. Gewoon om te kijken wat ik daarin te halen heb. En … te bieden heb… Het was voor mij 'n avontuur… (Techniek, contractonderzoeker)

3.4 Vakinhoudelijk expert (Academische wereld; disciplines)

Diepgaand inzicht in de discipline

Nieuwsgierigheid en onderzoek doen liggen heel dicht bij elkaar. Je vak bij houden, dat betekent gewoon…, je leest onderzoeken…, een hele actieve manier om met je vak bezig te zijn….
(Gamma studie, contractonderzoeker)

Erkend en overtuigend expert

Als je met onderzoeksgegevens komt, dan heeft dat een bepaalde zeggingskracht… Mijn motief is, ik wil mee kunnen praten.
(Gamma studie, contractonderzoeker)

3.5 Competent onderzoeker (Domein van toegepast onderzoek)

Verzamelaar van onderzoeksbouwstenen

[Voor mij is] een concept [een technische tekening]. Totaal… anders [dan] wat onderzoekers onder concept verstaan: het aan elkaar schakelen... van... begrippen…
Je moet... ook weten... hoe [onderzoeksfasen] gelinkt worden,... wat de plaats van literatuur is, ...hoe je een onderzoeksvoorstel schrijft.
(Techniek, promovendus)

3.6 Competent onderzoeker (Domein van toegepast onderzoek)

Kwaliteit door vakmanschap

Sommigen denken gewoon, je zet even een vragenlijst op, neem je af en klaar. Maar ja, zo makkelijk is het niet... Je moet je probleemstelling afbakenen. Vervolgens moet je daar een geschikt meetinstrument bij bedenken? Welke linken in de discussie? (Gamma studie, contractonderzoeker)

3.7 Evidence-based docent (Domein van onderwijs)

Rol model

Je geeft meer bagage mee… als jij studenten hele recente voorbeelden kan geven van dingen die net in de vakbladen gestaan hebben... (Techniek, traineeship onderzoek)

Op onderzoek gebaseerd onderwijs

Op het moment dat je als praktijkdeskundige binnenkomt… [in het hbo als docent] is je kennis al verouderd. Door zelf onderzoek te doen en door studenten de juiste bronnen aan te leveren, geef je hen de mogelijkheid te excelleren. (Techniek, contractonderzoeker)

3.8 Evidence-based docent (Domein van onderwijs)

Co-research met studenten

Wij zijn co-researchers. Gelijkwaardig. Je hebt wel autoriteit, op basis van kennis. Maar dat is iets anders dan op basis van docent – student. Community of learning. Studenten kwamen daar met gegevens. En vroegen ons mee te denken en wij vroegen hen weer mee te denken. Je probeert kennis te produceren met elkaar. (Gamma studie, promovendus)

Studentgeoriënteerde supervisor

Dat je snapt... wat een student uiteindelijk nodig heeft om goed te kunnen functioneren in z'n beroep...
(Gamma studie, promovendus)

3.9 Verbindingspersoon (Voorbij de grenzen tussen verschillende domeinen)

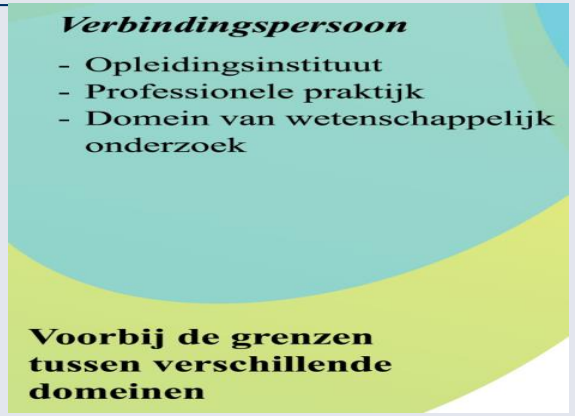
Opleidingsinstituut

Ik ben lid van de curriculum commissie... We stellen kennislijnen op... Missen we iets? Waar kunnen nieuwe onderwerpen… geplaatst worden?... Op deze manier wordt nieuwe kennis in het curriculum geïntegreerd... (Techniek, promovendus)

Opleidingsinstituut

Echt worden gezien als onderzoeker? Als je het hebt over vraag- en aanbod [mijn opleiding stelt kennisvragen en de onderzoeker biedt kennis aan], dan komen [collega-docenten] niet bij mij. En dat zou ik wel willen, gezien worden als onderzoeker. (Gamma, contractonderzoeker)

3.10 Verbindingspersoon (Voorbij de grenzen tussen verschillende domeinen)

Professionele praktijk

Zorg op werkveldbijeenkomsten dat je mensen uitlegt waar je mee bezig bent, warm probeert te maken voor jouw onderwerp. Dat dat uiteindelijk heel erg helpt … met de… implementatie van je onderzoeksresultaten.
(Gamma studie, promovendus).

Dat het uiteindelijk draait om het verbeteren, innoveren van het werkveld. En dat doen we, middels het geven van onderwijs en het doen van onderzoek. En dat is eigenlijk... de kern.
(Gamma studie, promovendus).

3.11 Verbindingspersoon (Voorbij de grenzen tussen verschillende domeinen)

Opleidingsinstituut, Professionele praktijk, Domein van wetenschappelijk onderzoek

D'r zijn nu een paar mensen gepromoveerd op dat [deze] therapie toegevoegde waarde heeft, dat mensen langer zelfstandig blijven wonen. Daardoor is [onze therapievorm] ook... nog niet uit het basiszorgpakket geknikkerd... (Gamma studie, contractonderzoeker)

3.12 Bewaker van het onderzoeks werkproces (Grenzen van het onderzoekswerkproces)

Ononderbroken concentratie op onderzoekswerk

Soms vind ik het lastig dat… onderzoek maar één dag in de week is. Eigenlijk zou ik liever twee dagen willen hebben. Je moet jezelf de hele tijd opnieuw…inwerken. Nu met dat artikel schrijven, dan ben ik bezig met de discussie paragraaf... Daar heb je gewoon een bepaalde gedachtegang voor nodig...

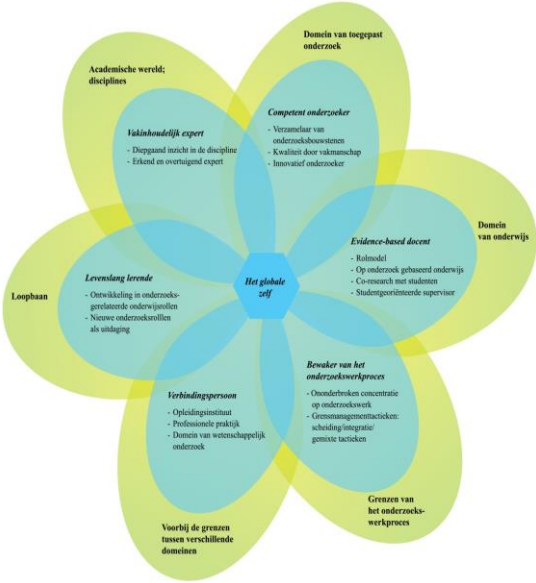
(Gamma studie, contractonderzoeker)

4. Conclusie identiteiten en werkgebieden

Zowel het doen van *onderzoek* als het verzorgen van *onderwijs* inclusief de relatie tot de *praktijk* zien docentonderzoekers als *essentieel* voor de academische professie in het hbo.

Vanuit *toevoeging* van één rol, de *onderzoeksrol*, ontstaat een aanmerkelijke *spin off* → scheppen van nieuwe en herscheppen van bestaande identiteiten (vgl. Åkerlind, 2011).

De zes identiteiten reflecteren, voeden, stutten en beschermen een globale *pracademische identiteit* in een verbreed rollenportfolio (vgl. Clegg, 2008)

5.1 Implicaties: Verduurzamen van een *pracademic identity* voor *alle* hbo-docenten op opleidingsniveau

Hoe kunnen hbo-instellingen *alle* docenten ondersteunen zodanig dat wederzijdse verrijking van rolidentiteiten in werkgebieden duurzaam wordt? (Van Winkel, et al., 2015, 2016, 2018)

- Up to date houden van de kennisbasis van het beroep via onderzoekend leren (studenten/docenten, literatuur/praktijkcontact)
- → Bewust van soorten kennis; voortdurende reconstructie van kennis
- Kennisagenda
- → Afroming van bestaande kennis, kennistoepassing en kennisontwikkeling

Zie verder: *'Ontdek het beroep. Leren in 3 werelden'*

(Van Winkel, et al., 2016)

5.2 Verduurzamen van *pracademic identities* op opleidingsniveau; mogelijke acties

‘Levenslang Lerende Identiteit’ en ‘Loopbaan als gebied’

Werken in combinaties van kennisintensieve rollen, met leeropdracht en facilitering (vgl. Schuiling, 2008):

docent én rollen als vakexpert, onderzoeker, verbindingspersoon

‘Vakinhoudelijk Expert Identiteit’ en ‘Academische wereld en disciplines als gebied’

Vereenvoudigen van wegen naar bronnen (vakliteratuur)
Betere *customer journey* bieden in de literatuur data bases; lib guides

(van Winkel, et al., 2016)

5.3 Verduurzamen van *pracademic identities* op opleidingsniveau; mogelijke acties

‘Competente onderzoekersidentiteit’ en ‘Domein van toegepast onderzoek’

Bijscholen docenten in vaardigheden voor reviewen van literatuur (Van Winkel, et al., 2016)

‘Evidence-based docent identiteit’ en ‘Domein van onderwijs’

Meester-gezel relatie (vgl. Billett, 2014)

Estafette onderzoek en co-research studenten en docenten (vgl. Horta et al., 2012; van Winkel, et al., 2016)

Kansen bieden op transformationeel leren dwz oplossingen creëren in het beroep en daarmee jezelf profileren en onderscheiden (Van Winkel et al, 2018).

5.4. Verduurzamen van *pracademic identities* op opleidingsniveau

‘Bewaker van het werkproces per rol’ en ‘Grenzen van het werkproces per rol’

Respecteren benodigde tijd voor werkrollen

Ruimte voor verdieping/reflectie en samenwerkend leren

(Hemer, 2014; Van Winkel. et al., in review).

‘Verbindingspersoon’ en ‘Voorbij de grenzen tussen verschillende domeinen’

Miniconferenties met praktijk met student-assistentie en op basis van literatuuronderzoek over trends in beroep (Van Winkel et al., 2016)

Thematische leergemeenschappen en verbindingen voor kennisontwikkeling en –circulatie (vgl. Akkerman et al., 2008)

6. Slot

Vragen, reacties?
monica.vanwinkel@han.nl

Wil je verdere wetenschappelijke en professionele publicaties volgen?
Zie: www.researchgate.net/profile/Monica_Van_Winkel/

7.1 Referenties

Åkerlind, G.S. (2011). Separating the 'teaching' from the 'academic': Possible unintended consequences. *Teaching in Higher Education, 16*(2), 183-195.

Akkerman, S., Petter, C., & De Laat, M. (2008). Organising communities-of-practice: Facilitating emergence. *Journal of Workplace Learning, 20*(6), 383-399.

Ashforth, B. E., Harrison, S.H., & Corley, K.G. (2008). Identification in Organizations: An Examination of Four Fundamental Questions. *Journal of Management 34*(3), 325–374.

Billett, S. (2014). *Mimetic Learning at Work: Learning in the Circumstances of Practice.* Springer Briefs in Education.

Billot, J. (2010). The imagined and the real: Identifying the tensions for academic identity. *Higher Education Research and Development, 29*(6), 709-721.

7.2 Referenties

Boyd, P., & Smith, C. (2016). The contemporary academic: Orientation towards research work and researcher identity of higher education lecturers in the health professions. *Studies in Higher Education, 41(*4), 678-695.

Clegg, S. 2008. Academic identities under threat? *British Educational Research Journal, 34*(3), 329-345.

Corbin, J.M. & Strauss, A. (2008). *Techniques and procedures for developing grounded theory.* Thousand Oaks, CA: Sage.

Henkel, M. 2010. Introduction: Change and Continuity in Academic and Professional Identities. In G. Gordon, & C. Whitchurch (Eds.), *Academic and Professional Identities in Higher Education. the Challenges of a Diversifying Workforce*, pp 3-12. London: Routledge.

Hemer, S. R. (2014). Finding time for quality teaching: An ethnographic study of academic workloads in the social sciences and their impact on teaching practices. *Higher Education Research & Development, 33*(3), 483-495.

7.3 Referenties

Horta, H., Dautel, V., & Veloso, F. M. (2012). An output perspective on the teaching-research nexus: An analysis focusing on the United States higher education system. *Studies in Higher Education, 37*(2), 171–187.

Kyvik, S., & Lepori, B. (2010). Research in higher education institutions outside the university sector. In S. Kyvik, & B. Lepori (Eds.), *The research mission of higher education institutions outside the university sector: Striving for differentiation* (pp. 3-21)*. Higher Education Dynamics, Vol. 31*.

Schuiling, G.J. (2008). Het nieuwe schaakspel van rollen. Implicaties voor functieontwerp, loopbaanontwikkeling en opleiding.*Tijdschrift voor Management en Organisatie, 2*, 27-45.

Van Winkel, M.A., Van der Rijst, R.M., Poell, R.F., & Jurriëns, J.(2011). Portfolioverbreding van hbo-docenten: Doceren en onderzoeken. In G.J. Schuiling (Eds.), *Rolgerichte competentieontwikkeling: Rollenportfolio's in beroepsonderwijs, industrie en dienstverlening* (pp. 79-94). Nijmegen: HAN Press.

7.4 Referenties

Van Winkel, M.A., Van der Rijst, R.M., Poell, R.F., & Van Driel, J.H. (2015, Juni). *Identiteiten van academici op hogescholen in transitie. Over het 'verduurzamen' van een opkomende 'complete' academische identiteit.* Ronde tafel gesprek, Onderwijs Research Dagen, Leiden, Nederland.

Van Winkel, M.A., Peterman, Y., & Brand, E. (2016). Ontdek het beroep: Leren in 3 werelden. *OnderwijsInnovatie, 4,* 10-13.

Van Winkel, M.A., Van der Rijst, R.M., Poell, R.F., & Van Driel, J.H. (2018). Identities of research-active academics in new universities: towards a complete academic profession cross-cutting different worlds of practice. *Journal of Further and Higher Education, 42*(4), 539-555.

Van Winkel, M.A., Van der Rijst, R.M., Poell, R.F., & Van Driel, J.H. (in preparation). Academics' boundary-spanning strategies for connecting research, teaching and professional practice: Optimising learning and maintaining balance.